

ELŐFIZETÉS:
 Egész évre... 12 kor.
 Fél évre... 6 kor.
 Negyed évre... 3 kor.

 A lap szellemi részét illető
 küldemények a szerkesztő-
 nek, anyagiak a laptulajdo-
 nosnak küldendők.

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

HIRDETÉSI DÍJ:
 egy 1 hasábos petit sor 20 fill.
 többszöri hirdetésnél olcsóbb.
 Nyilttér sora 50 fillér.
 Bélyegdíj minden hirdetésnél
 60 fillér.

A hirdetések **BITTERMANN**
NÁNDOR ES FIA könyv- és
 könyvnyomtatás-fogadtatók
 el.
 Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára 20 fill.

Megjelen minden kedden és pénteken.

Egyes szám ára 20 fill.

Az új-verbászi algimnázium.

— Emlékirat. —

Uj-Verbász községe, mint az új-verbászi algimnázium főntartója magyar nemzeti köznevelésünk illusztris vezetőjéhez: *Wlassics Gyula dr.* vallás- és közoktatásügyi miniszterhez egy emlékiratot intéz.

Ebben az emlékiratban az algimnázium nagyobb mérvű állami segélyezését és esetleg államosítását kéri meg.

Az általános gazdasági pangásban állami, egyházi, községi és egyéb közterhei mellett nem lesz képes Uj-Verbász a jövőben saját erejéből fenntartani középiskoláját.

Számszerű adatok egész halmazával igazolja, hogy a nagy közterhek mellett, az anyagi ügyeket vivő gymnáziumi bizottság az adóságokkal küzd.

Az emlékirat élénken, statisztikai adatokkal igazolja, hogy mily fontos missiót teljesít a nemzeti művelődés és különösen a magyarosítás terén az intézet.

Egy századot meghaladó időn át áll a nemzeti művelődés szolgálatában. A hazafiság szent érzelmének tanítója, a magyar nemzeti nyelv ápolója, nevelője volt mindenha és az eliramló évekkel a hajlékából a közéletbe kirajzott tanítványainak serege által a vármegyében a nemzetiségi területen hirdetője, terjesztője, őre lett a magyarságnak.

Azért fönmaradása e középiskolának nem egy vidék, nem egy megye, hanem az egész ország, édes magyar hazánk érdeke.

A magunk részéről is örömmel üdvözljük az intézet érdekében megindult mozgalmat és azon reményünknek adunk kifejezést, hogy magas bölcseletű kormányunk — a mely minden kulturális és nemzeti cél megvalósítására minden lehetőséget felajánl, a minnek országos tanügyünk fejlődése és virágzása eklatans bizonyítéka — az emlékiratban kifejezett kéréseket teljesíteni fogja.

Az emlékiratot immitt egész terjedelmében közreadjuk:

Nagyméltóságú Miniszter Ur!
 Kegyelmes Urunk!

Hazánk déli határszélén, nemzetiség-lakta nagy területen teljesíti hazafias tisztét az új-verbászi algimnázium. Immár 100 éves ez iskola. Multja tele küzdelemmel a létért; gyenge életét nemes férfiak védik a pusztulástól, kik érzik, hogy e középiskolának fenállása nemzeti érdek, feladása bűn! De fáradozásunk majdnem meddővé válik, ha csak a magas Kormány észre nem veszi küzdelmüket s időről időre nem nyújtja segítő kezét s végül nem biztosítja létét állandó évi segélyvel. — De a megváltozott viszonyok, melyek mindenütt nagyobb követelményeket teremtettek, szükségkép érintik e gimnáziumot is, mely most ismét azon ponton áll, hogy Nagyméltóságod segítő istápolása híján a pusztulás közeli végét várja.

Nagyméltóságú Miniszter Ur! Kegyelmes Urunk! Az ország nagyságra második megyéjének, Bács-Bodrogban szellemi érdekét hat városban hét középiskola szolgálja. Ezek közül Szabadka, Baja, Zenta, Bácska északi felébe, nagybárá magyarok-lakta vidéken fekszik; míg déli Bácska közepén — Zombortól alig 40 kilométernyire s a szintén határszélén levő Ujvidéktől ugyanannyira — egy maga Uj-Verbász az, mely nagy területen küzd a magyarosítás nehéz feladatával.

Szeretett iskolánk érdekében nem akarunk a könyörtelenség szánalmat ébresztő mezebe öltözködvé járulni Nagyméltóságod elé, hanem a nyílt őszinteség adataival szólani Kegyelmes Urunknak, ki a tetteknek embere.

Hogy a szerény új-verbászi algimnázium nagy nemzetiségi területen fontos missiót teljesít és a nemzeti művelődést előmozdítja, — engedje meg Kegyelmes Urunk, hogy a bács-megyebeli hat város hat gimnáziumának — a hetedik: az újvidéki szerb főgimnáziuma a magyarosítás terjesztését illetőleg számításba nem jöhet, — hogy e hat középiskola legutóbbi 1898—99. tanévi értesítőjének adataira hivatkozassunk, — mert hiszen a legközelebbi idő adatai a leginkább illetékesek az ügy vizsgálatánál.

Ha ezen iskolák tanulóit nemzetiségük szerint vesszük bírálat alá, a következő adatokat kapjuk:

	Az 1898—99. tanévben
Zentán a tanulók 82%-a volt magyar s 18% nemzetiségi,	
Szabadkán a " 75%-a " " " 25% "	
Zomborban a " 72%-a " " " 28% "	
Baján a " 59%-a " " " 41% "	
Ujvidéken a " 59%-a " " " 41% "	
Uj-Verbászon " 45%-a " " " 55% "	

Ez adatok, — de ha az előző tanévek értesítőit tekintjük, azok még inkább megerősítik állításunkat, hogy Uj-Verbász gimnáziuma nagy nemzetiségi területre kapja nem magyar ajku tanulóit. Maga az anyaközség:

Uj- és Ó-Verbász is még nagy feladat előtt áll a magyarosítás ügyét illetőleg, de még inkább a szomszéd szerb és német községek, mint Szt-Tamás, Kis-Kér, Keresztur, Veprovác, Soóvé, Kucura, Kula, Szeghegy, stb., melyek mind ide küldik gyermekeiket.

Ez utóbbi állításunkat, — hogy a megyebeli nagy számmal keresik fel középiskolánkat ismét az 1898—99. tanévi értesítővel igazolhatjuk, melyek szerint a tanulók közül:

Szabadkán: helybéli volt 89%, megyebeli 8% egyébként 3%	
Zentán: " " 68%, " " 20% " " 12%	
Zomborban: " " 60%, " " 30% " " 10%	
Baján: " " 47%, " " 26% " " 27%	
Ujvidéken: " " 41%, " " 37% " " 22%	
Uj-Verbászon: " " 35%, " " 53% " " 12%	

Világosan bizonyítják ez adatok, hogy Bácska déli felében levő roppant nemzetiségi területen a három középiskola között az új-verbászi az, a melyben a megyebeli adják az algimnázium tanulóinak legnagyobb százalékát 53-at! A megyebeli mindenkor szívesen keresik fel a jó hírnévnek örvendő algimnáziumot. Hiszen tekintünk csak a beirt tanulók számát az 1898—99. tanév elején.

Ezek szerint:
 a szabadkai 8 osztályú középiskolába beirtak 566 tanuló,
 a zombori " " " " " 342 " "
 a bajai " " " " " 305 " "
 az újvidéki " " " " " 290 " "
 a zentai " " " " " 231 " "
 az új-verbászi " " " " " 165 " "

Fényes tanúbizonysága e szám (165; három éve 213 volt) annak, hogy e 4 osztályú középiskola a többi 8 osztályúak mellett életre képes, és hogy teljessé fejlesztve a magyarosítás még erősebb vára, a művelődés gócpontja lenne! Már a jelenben is számos felsőiskolát végzett, önálló férfiak van magának Verbásznak is: pap, tanár, ügyvéd, orvos. Egyetemi hallgatóink száma folyton szaporodik. De ép ugy vidékének sok egyéne is a verbászi középiskolában kezdte meg felsőiskolára készítő tanulmányait. S hogy a jobbra földművelőket számláló községek lakói közt számot tevő az értelmiség is, a legutóbbi tanév értesítője igazolja. Az 1898—99. tanévben a szülők 34%-a volt csak kisbirtokos, 38% kisiparos és kereskedő, 17% értelmiségi és 11% más foglalkozású.

De mindezekben inkább csak azt bátorodunk Kegyelmes Urunknak kimutatni, hogy az új-verbászi algimnázium életre képes; hogy a vármegye egy nagy — főleg nemzetiségi vidékének középiskolája. De intézetünk valójában fontos missiót is teljesít! A legutóbbi, 1890. népszámlálás adatai szerint Bács-Bodrog vármegye 716,488 lelke közül csak 288,521 magyar és 428,967 más nemzetiségű; és e nemzetiségek a vármegye déli felére esnek, középiskolánkra, mert az északi

A „BÁCSKA” tárcája.

Kis lányomnak.

Kicsi vagy még, most még meg sem érted,
 Hogy a szívem, mit tanácsol néked
 És amire lelkedre lesz írva,
 Én már talán len pihenek
 A sötét, mely sírba.

Ne eposszen akkor se a bánat:
 Te csak szeresd az édes anyádat,
 Hallgass az ő igaz, szent szavára,
 Akkor édes, kicsi lányom
 Soh' se leszel árva!

Légy büszke rá, hogy a lánya lettél,
 Hogy a mi kis fészünkbe születtél:
 Nem lesz ugyan nagy a hozományod,
 Legfőleg, ha az utadra
 Kapsz egy két tanácsot.

Sokra ne vágyj, éljél te csak csendben
 Anyád szava a füledbe csengjen,
 Fűzzön hozzá szeretet és hála
 Ne igyekezz soha-soha
 Jobb lenni ő nála.

Te vagy a mi édes büszkeségünk,
 Te náladnál egyebünk sincs nekünk,
 De tudom, hogy lesz is foganatja,
 Hogy ha anyád szive — kincsét
 Mind te néked adja.

Jobb asszony nincs ezen a világon,
 Mindennap ő az én imádságom
 S útravalód: — hogy ha majd megérted —
 Imádkozzál, hogy az Isten
 Tartsa meg őt néked!

A DRÁGA SZÁMLA.

Ita: Del Toró.

Az állig libériába hajtott hivatalosolga, földig hajolva, nagy alázatossággal jelentette a nagyságos táblabíró urnak, hogy a „delikvens” megérkezett.

— Bocssása be — mondta a nagyságos ur olyan komoly arccal, mintha maga az Olympuson székelt Jupiter lett volna.

Ez nem jó jel, gondolta a szolga magában. Itt baj lesz. Azután ismét jobbra-balra bajlongva, eltávozott.

Egy kis vártat mulva belépett a szobába Kálnoki Jónás, a delikvens. Megtermett, szikár férfi volt a javakorból.

Magas homloka nyílt, határozott fellépést árult el. Cvikker volt az orrán, cilinder a kezében, a sétapálcaja pedig kinn maradt az előszobában.

Olyan komolyan és méltóságteljesen bajtotta meg magát a bíró előtt, mint egy spanyol grand, jóllehet, nem két vér csergőzött az ereiben. A nagyapja még pájeszes lengyel zsidó volt a javából és cimeres kutya-bőr helyett nyulbőröket hordozott a hátán. Hanem Kálnoki Jónás már nagygyáros volt és ha nem is gyártott bankókat, azok mégis halomszámra heverték a Wertheim-kasszájában. A munka és szorgalom meggazdagították. De azért fősvény volt a zsugoriságig.

— Rágalmazással és becsületsértéssel van vádolva — mondta a bíró nem a legnyájasabb arckifejezéssel.

— Éhn rágalmazósvol?... éhn becsületsértéssel?... kérdezte Kálnoki olyan csodálkozással, mintha attól tartott volna, hogy most igazán elnyeli őt is a cethal, mint egyszer a druszáját: a Jónás profétát.

— Nem is én — fukarkodott a bíró.

— Oztot nem lehessen van! Bizemson más volokit pürlíték be o nadságas bíró órnál.

— Hát gondolkozzék csak egy kicsit; majd eszébe jut az afférje.

Kálnoki annyira gondolkozott, gondolkozott, hogy szinte hideg verejték csorgott le a homlokáról, pedig nyár közepe volt, de nem jutott eszébe semmiféle affér sem.

— Ógy éljek, hodj énnékem semmiféle afférje se nem valta tizenöt esztendő óta, o mikor o Schwarzkopf-

nok o lábához dabtam o kártyákat, mert tetszik tonni nadságas bíró ór, homison okorta játszoni.

— No, az még nem becsületsértés, ha valakinek a lábához dobunk a kártyákat. Talán más ügye is volt, a minek nem éppen tizenöt esztendeje, hanem csak 15 napja van. Gondolkozzék csak még egy kicsit.

Kálnokinak nem sokáig kellett a fejét törnie azon, hogy eltalálja azt, a kit a bíró gondol. Tudta ő mindjárt, hogy hol rángatják a szénáját, csak hogy azt hitte, hogy így majd könnyebben kiszabadul a csavából és a bugyellárisán se kell majd eret vágatnia. A kecske is jóllakik meg a káposzta is megmarad.

Hanem a bíró nem tágitott; azt mondta hát Kálnokinak:

— No, ha nem tudja, majd megmondom én.

— Pagetel!... Tolán o Bergenthál Náthánt, oztot o poklis szabót ganduljon o bíró ór? — szólott igazi „Jánus” pofával Kálnoki Jónás.

— Látja, mégis csak eltalálta.

— Mboh! mastand már todok oz egisz dalgat.

— Hát mondja el, hogy miként történt a dolog?

— O fíjom, o Dalfi, tetszik tonni nadságas bíró ór, oz von edj küllömösen künnelmű fíjotol jerek, o ki dalgazza mastand oz oszfolt részvény-társoságtul, de oz tívé díjornom még edj porcion szénáró se nem elég von.

— Talán csak nem ökör a fia, hogy szénát egyen.

— Nem, honem von edj szomár, mert nem okorja tonulni semmit se nem.

— Az már más.

— Hát ez o fíjom mindég sináltotjo o Bergenthál Náthántul edj lovogló nodrágt, edj szalon „ancugt”, edj finam frakkt és még sak-sak mindet; pedig se nem tonolja lavagolni, se nem járó o bálbó, se nem odvorolja o lányoknok. Hát okkor oztot minék fízetek éhn hiábó oztot a sok számla? O multkar is küldte nékem o Bergenthál edj számló okkoráte 50 forintrul. Éhn oztot o számla se nem okortom fízetni, honem hodj a fíjom öndjilkus ne ledjen, mert faltan oztol fenyegeti engemet, se hodj o Bergenthálnok nadj kárjó ne ledjen, hát elmentem o Bergenthálhoz edjezségt kütni és oztot mandtam ő hozzájó...

— Eppen itt lesz a bökkenő a dologban — veté közbe a bíró.

rész — mint a tanulók fennebb kimutatott százaléka is bizonyítja — aránytalanul nagy részben magyar.

Mellékelt térképünk azon községeket tünteti fel, melyekből az új-verbázi algimnázium tanulóit nyeri. E községek száma 59, tehát Bács-Bodrogh vármegye 123 községének ugyyszólván: fele.

E községek lakóinak száma 254,109, tehát a vármegye lakóinak 2/8-e, majdnem 3-ad része s ebből csak 97,265 lélek magyar, vagyis 37%, és 146,844 idegen ajku, vagyis 62%. Ha — az Új-Verbásztól észak és északkeletre eső 15 magyar község lakóinak számát szembe állítjuk az idegen ajku 44 község lakóinak számával, a százalék még nagyobb lesz! Míg a magyar községek 26%-a nemzetiségi és 74%-a magyar; addig a nemzetiségi községekben csak 13% a magyar és 87% nemzetiségi!

E százalék-számok leginkább bizonyítják az új-verbázi algimnázium fentartásának szükségét, annak állami kézbe való átvételét.

Új-Verbász község fekvése a Ferenc-csatorna mellett, jó megyei útjával, a budapesti-zimonyi vasút fővonalán szintén figyelmet érdemlő. Ez nagyban hozzájárul ahhoz, hogy e négyosztályú gimnázium tanulóinak száma a többi középiskolákéhoz viszonyítva, tekintélyes! És ha a jövő év folyamán az ó-becse-zombori vasutvonal kiépítésével községünk vasúti csomóponttá lesz, az még inkább keresetté teszi középiskolánkat, főleg akkor, ha majd teljessé lesz.

De számottevő s el nem hallgatható a mi intézetünknek: a csereviszony! A helybeli németajku polgár — megfogván vagyona — szívesen adja fiát cserébe oly magyar városba, hol tovább tanulhat, ez nékie kevésbe kerül. (Ime, ezek a fiúk is itt, helyben végezhetnének a középiskola felsőbb osztályait, ha az intézet teljes volna.) A magyar fiú itt, a magyar tannyelvű középiskolában továbbra is magyar marad. A német fiú ott, a magyar városban, hol más nyelven nem is beszélnek, mint magyarul, hol minden ember oly benső odaadással szereti annyi drága vérellöntött hazáját, ott a német fiú is jó magyarrá lesz; haza jön, tüntet magyar beszéddel s ma már csak az öregek közt vannak olyanok, kik magyarul nem értenek, de ezek is örömmel hallják fiaikat magyarul szólani s büszkén emlegetik a szabadságharcban tanúsított viselkedésüket. Még a kevésbé tehető polgár is végig taníttatja fiát a 4 osztályon, hiszen helyben van és sokba nem kerül; még ha többször bukik is fia; szívesen ragaszkodik ahhoz, hogy a 4 osztályt végig kell tanulnia és lustenem! vajjon ne örlüljünk-e rajta, hogy hazánk művelődésre törekvő polgárai szaporodnak, kiknek lelkéből ki nem vesztet a fiatal korban hallott tanítás a szépről, jóról, igazról, — a Hunyadiakról, Rákóczyakról; kik évenként kivonulnak tősgyökeres magyar tanáraikkal a kis-hegyesi honvédelmekhez, ott énekelnek, szavalnak, hallják tanáraik hazafias beszédét.

És e fontos ponton álló középiskola ismét a létért küzd és ha Nagyméltóságod istápoló keze meg nem menti, az enyészet lesz szomorú vége. Számos baj emésztí gyenge testét, melyek egymásra hatva okozzák nehéz körját s melyeket az utolsó meggyógyítva lehet a fontos küldetésű középiskolát megmenteni.

Nagyméltóságod előtt legkevésbé ismeretlen azon tény, hogy tanult férfaink közül kevesen keresik csak a tanári pályát, hiszen maga a magas Kormány is erősen érzi e jelenséget. De ha a Kormány nagyevű tanárnevelő intézetével segített is némiképp a saját baján, a mi intézetünk súlyos betegségének épp ez az alapoka. Fájdalommal látjuk, hogy intézetünk a jó tanerők jövésének és menésének színhelye. Néhány év óta nincsen tanév, hogy évközben 2—3 tanár ne változzék gimnáziumunknál. Egy-egy osztály négy éven át 3—4 tanár kezén megy át egy tantárgyban és a sokféle módszer és változás valósággal megöli az ifjúság szellemi fejlődésének, a tanulmányokban pedig hátráltatója. Magunk félelemmel küldjük gyermekeinket középiskolánkba, hiszen féltett kincstünket tudva dobjuk oda az iskola bajainak áldozatává!

— Ozonnal mindjárt rájő jövünk... Oztot mandtam hát: Her ffin Bergertbál, éhn edjszer megmandtam mogának, hodj ne adja o fjomnak semmit se ne, mert éhn oztot nem fizeknek nek. Hát okkor minek odta?

— Moszaj mekftizetni, mandta o Náhán olejon hongoson, hodj oz tivé legények is hollottak.

— Moszajún!... hát okkor mogo von edj arszágas gozember, edj kitonolt zsebmetszún, edj otcoji betyár, edj amerikoji talvaj, edj mesüge!... kojobáltom éhn hozzájő.

— Csupán csak ezeket a titulusokat mondotta?

— Sok sopán ozokot, o mire ű oztot mind visszokojobáltó nékhem, nékhem edj nod-járosnokh. Persze hodj erre elborította engemeth o méreg és okkor ozotán ógy vágom o hátoljáról ütöt o mejjibe, hodj ozonol mindjor kibokta oz ózlógjábó és tolan mastand is még otton bokdácsohá, ho o rendür oresság ütöt ki nem hózta valua oz ózlógbul. Hát von ez edj sértés?... Mastand legolóp mektonolto o „mesüge“ edj kis emberségt.

Eddig tartott Jónás ur előadása, azután következett a bíró.

— Én pedig űnt — mondta a bíró oly hidegen, mintha csak márványból lett volna az arca — csupán csak ezeket, hogy szintén tanuljon emberséget, 200 forint pénzbüntetéssel sújtom, és egyben ajánlom, hogy fának a lovaglónadrádjára, akkor, ha a fia is benne lesz, hegedültessen ötven botot, hogy máskor könnyelmű ne legyen.

Kálnoki Jónás pedig fogta a cilinderét, megigazgatta a cvikkerét nagy sasorrán és olyan büszke grandezzaival, mint egy kasztíliai nemes, ismét meghajtván magát, szépen eltávozott.

Az állig liberiába bujtatott hivatalszolga nyitott neki ajtót. Az előszobából azonban még egyszer visszafordult és azt mondta felemelt homlokkal:

— Bíró űr, oppellálok!...

Mire Kálnoki Jónás haza ért, ugy csurgott róla az izzadság, mintha csak egy dézsa vízzel öntötték volna nyakán. A „mámikája“ szinte megijedt tőle.

— Hát tizedeth mi lélthe? — kérde meglepetve. Jónás ur pedig erre nem szólt semmit, hanem ki-

A tanerők gyakori változásának oka pedig a gyarló javadalmazás! Néhány év óta algimnáziumunknál a tanári javadalmazás a többi felekezeti és községi középiskolák tanári javadalmazásának mögötte áll. A 2400 korona törzsfizetésén és a 200 korona lakáspénzen kívül nincs semmi. Nincs előlépés, nincs ötödéves pótlék. E kétfőnek hiánya és a kevés lakpénz teljesen elegendő ok arra, hogy folytonos tanárváltozás legyen algimnáziumunknál. A jelenben is két tanárunk hiányzik; egyikének helyét az intézetünket évek óta kiszegítő helyettes tanárunk tölti be, a másik állás pályázó híján — betöltetlen. — Ezekhez járul még, hogy algimnáziumunknál a tanár kétfős munkát végez: nemcsak oktat, hanem a magyar nyelvre is tanít, mint az iskola nyelvére, a mi nem csekély feladat akkor, midőn a rendszabály előírta tantárgyakban is megfelelő eredményt kell elérnie.

S nekünk Kegyelmes Urunk, fájdalommal kell szemlélőnk 100 éves középiskolánk pusztulását; segíteni nem tudunk! Polgáraink jóléte immár a múlté; rájuk különben sem szorulhatunk. Maga a fentartó, a község, — mint ilyen — a lehető legszegényebb. Mint a Bács-Borogh vármegye kulai járásának tekintetes szolgabírójától kimutatott irat hitelesen bizonyítja, Új-Verbász községnek 186,000 korona ingó és ingatlan vagyon van, melyből évi jövedelme csak 81,066 korona értéket képvisel. A község lakói tekintélyes összeggel adóznak; ez adózási összeg 76,322 korona 16 fillér, a pótdadóval pedig 86,494 korona 22 fillér. Új-Verbász község 35%-os községi, 20%-os egyházi, 7% pótdadót és 3% betegápolási adót fizet s a község terhére, mint adósság 1 1/2 millió korona van betáblázva! Ily körülmények s viszonyok mellett Új-Verbász középiskoláját saját erejéből fentartani épen nem képes.

Végül a község nevében az anyagi ügyeket vivő gimnáziumi bizottság csak az adóssággal küzd. Modern épületet épített az intézetnek, csatolt hozzá szép téli tornacsarnokot, felette rajztermet s ez a magas Kormány sürgetéséből munhatatlanul szükséges építkezés adósságra keverte. Üléseinek tárgya a tanárok folytonos változása, az adósság miatt való szorongatás, e szomorú dolgok. Szóval algimnáziumunk azon fordulóponton áll: lenni, vagy nem lenni!

Nagyméltóságú Miniszter Ur! Kegyelmes Urunk! A legősintébb szavakkal tártuk fel Nagyméltóságod előtt régi, szeretett intézetünk végenyészettel fenyegető súlyos baját, fájó lelekkel látjuk e nemzetiségi vidék őrtornyának, a 100 éves új-verbázi algimnáziumunk válságos helyzetét; és látjuk, tudjuk, hogy itt csak a magas Kormány, Nagyméltóságod segélyül jövelele mentheti meg intézetünket. Bizva bizunk nemcsak mi, Új-Verbász községe, de vidékünk is, hogy nemzeti művelődésünk kiváló istápolója, magyar hazánk iskoláinak, a művelt társadalmi osztályt nevelő középiskoláink újabb, igaz életének megteremtője, tanárainknak ismert pártfogó fia, Nagyméltóságod, megvédi régi középiskolánkat, a magyarság és védő bástyáját a pusztulástól. Erős a hitünk, reménységünk azért is, mert már első alkalommal sem bocsátott el bennünket tires kézzel a magas Kormány.

Intézetünket a legnagyobb készséggel felajánljuk a magas Kormánynak, mert csakis így menthető meg e fontos helyzetű középiskola mindenkorra a pusztulás veszélyétől. Vagy, ha a magas Kormányunk módjában nem állhat e hó kérésünk teljesítése, alázattal esedeztünk az állam segélynek évi 6000 koronával való felemelésért, hogy tanárainkat az állami tanárokkal egyenlő javadalmazásban részesíthessük, mert csakis így hiszünk, hogy intézetünk megfelel ama hivatásának, mely reá ez idegen nyelvű nép-lakta vidéken várakozik.

A legmelyebb alázattal ajánljuk fel ismételtlen középiskolánkat a magas Kormányunk s vagyunk Kegyelmes Urunknak bódoló tisztelettel, alázatos szolgálja Új-Verbászon, 1900. évi február hóban Új-Verbász községe, mint az algimnázium fentartója.

vette lassan a zsebéből bugyellárását, megtapogatta, hogy benne van-e még a kétszáz forint, aztán letette az asztalra és csak most fordult a feleségéhez, mondván:

— O tied orongys fiod, o Dalikó, ho már von edj „szomár“, hát mastandul fagvást minden nop fagja tonolni hegedőlni oz tivé lovoglóodrágjábón, hodj bödd ledjen ű edj „tkk“ is!...

A „mámika“ elcsudálkozott az öregének ezen a szokatlan fellépésén és fogcsikorgatva mondta:

— The, oki vadj edj „ganef“, tolan sak nem okorsz o „menaszserit“ föllállitoni o tied házodbon?... és mérgeesen becsapta maga után az ajtót.

Te érted...

Te érted mindent!... semmit kívüled!... Merészen, büszkén, hűn, végtelen Csak érted élek, érted szenvedek, Bár sorsom tív, vagy kárhozat legyen!...

Bár sorsom tív, vagy kárhozat legyen... Megvetek mindent, a mi nem tiéd, Te vagy világom, mindenem nekem, Nélküled nekem nem élet a lét!...

Nélküled nekem nem élet a lét... Legyen bár hozzád minden mostoha S viselnem kéne koldúsok mezét, Te veled élve nem bánám soha!...

Te veled élve nem bánám soha, Ha bár lelkem üdvössége veszne, Inkább veled az átkos pokolba, Mint nélküled — üdvözítő menybe!...

Bár sorsom tív, vagy kárhozat legyen, Csak érted élek, érted szenvedek, Merészen, büszkén, hűn, végtelen... Te érted mindent!... semmit kívüled!...

Herold Gyula Béla.

Az állatorvosi közszolgálat államosításáról.

Az állatorvosi közszolgálat államosításáról szóló törvényjavaslat kettős célt szolgál. Először: Magyarország egész területén egyformán szakszerű állatorvosi szolgálat és ennek támogatásával egyformán hathatós állategészségügyi rendszert által oly állategészségügyi viszonyokat teremteni, a melyek között Magyarország állatállománya a ragadós állati betegségek okozta pusztításoktól, ily betegségek felléptétől, különösen pedig elterjedésétől a lehetőségig megóvassék; — másodsor: állategészségügyi rendszertünknek, illetve az állatorvosi közszolgálatnak olyan szervezetet adni, a melyet a ránk nézve kivitelezhető szolgálat idegen államok föltétlen bizalommal és megnyugvással nézzenek.

Az állategészségügyi igazgatás lépten-nyomon olyan jelenségekkel kell, hogy számoljon, a melyek a ma már magas fejlettséget ért állatorvosi tudomány tárgyai lévén, csak e tudományban speciálisan kiképzett egyének, az állatorvosok előtt ismeretesek. Ennélfogva az állategészségügyi igazgatás terén különösen fenforog annak a szükség, hogy a hatóságok az állatorvosi tudományban kellően kiképzett és jártas szakemberek által támogattassanak; legfőként attól függ tehát az állategészségügyi igazgatás sikere, miként van biztosítva ezen szakemberek közreműködése, miként van szervezve a hatóságokkal való együttműködése. És mivel Magyarországon ezen hatósági állatorvosi szolgálat nincs úgy szervezve, hogy az állatorvosi szaktudomány mindenkor és mindenütt hathatós támogatója és irányítója lehetne az állategészségügyi igazgatásnak, az állategészségügyi rendszert hiányainak oka legelső sorban e szakszolgálat szervezetlenségében rejlik, ugyanazért a hatósági állatorvosi szolgálat, vagyis az ugynevezett állatorvosi közszolgálat rendezése és megfelelő szervezése az egyetlen eszköz, melylyel állategészségügyi viszonyaink hiányain segíteni lehet.

Ezt az eszközt pedig még áldozatok árán is meg kell szerezni, mert ha önmagunk nem is támasztanánk az eddiginél fokozottabb igényeket állategészségügyi viszonyainkkal szemben, de a közép-európai állatkereskedelem terén, melyre állattenyésztésünk utalva van, ez idő szerint már az állattenyésztés általános emelése folytán oly erős versenyyel állunk szemben, hogy csak a fejlettebb s kifogástalan állategészségügyi rendszert garanciáival leszünk képesek megváltoztatni azt a rideg álláspontot, melyet állatexportunkkal szemben az érdekelt külállamok mostanig elfoglaltak s a melyet főleg állategészségügyi rendszertünk hiányosságával indokoltak.

Magyarország a javaslat szerint, állattenyésztési és állatforgalmi viszonyait figyelembe véve, hét állategészségügyi felügyelői kerületre osztatná. E felügyelői kerületek élén egy-egy m. kir. állategészségügyi felügyelő, illetve főfelügyelő állana, mely körülmény hat m. kir. állategészségügyi felügyelői és egy főfelügyelői állás szervezését teszi szükségessé.

Az ezen hét állategészségügyi felügyelői kerületbe beosztandó 63 vármegyei és 25 városi törvényhatóságnak összesen 88 II. foku hatósága lévén, e célra tulajdonképen ugyanannyi számú törvényhatósági m. kir. állatorvosi állás volna szervezendő. A törvényhatósági városok egy részébe azonban egyfelől állattenyésztésének jelentéktelensége folytán, másfelől pedig azért, mert egyúttal a vármegyei törvényhatóságoknak is székhelyét képezi, nem lesz föltétlenül törvényhatósági m. kir. állatorvos kihelyezendő, mivel ezen törvényhatósági joggal felruházott városok II. foku hatósága mellett elláthatja az állatorvosi szakteendőket azon törvényhatósági m. kir. állatorvos, a ki az illető vármegyei törvényhatóság II. foku hatósága mellé van beosztva, illetve lehetővé válik az, hogy két egymáshoz közel fekvő városi törvényhatóság II. foku hatósága mellé osztassék be egy törvényhatósági m. kir. állatorvos.

Az állatorvosi szakszolgálatnak az I. foku hatóságok mellett való ellátása — tekintettel a területi viszonyokra, községek számára és állatlétszámra — 750 járási, illetve városi m. kir. állatorvosi állás rendszeresítése által volna teljesen biztosítható. Az ezen törvényjavaslat előkészítése során foganatosított előtanulmányok eredményéhez képest azonban kénytelen a miniszter konstatálni, hogy azon 750 m. kir. állatorvosi kerület, melynek azonnali kikerekítését és megfelelő egyénnel való betöltését állategészségügyi rendszertünk érdekeinek végleges biztosítására szükségesnek tartaná, mindjárt e törvény életbelépte után nem lesz létesíthető, mert a szükséges előképzettséggel bíró és egyébként is megfelelő állatorvosok elégtelen száma miatt nem lenne betölthető.

Ezt figyelembe véve, a törvényjavaslatból alkotandó törvény életbeléptetése idején, a jelenlegi állami állatorvosi állásokat is leszámítva a miniszter 601 m. kir. állatorvosi és 40 m. kir. állatorvos-gyakornoki állás rendszeresítését tervezi.

Egyházmegyénk tanügye.

— A kalocsai érseksége népközlőinek évkönyve. 1900. —
(Vége.)

A tanítóokra vonatkozó statisztikából látjuk, hogy az érseksége területén 606 rk. tanítói állomás van szervezve, a múlt évhez képest csak egygyel szaporodott. Be van töltve 597, tresp. 9. Hogy így sok az üres állomás annak nem a tanítóihiány az oka, hanem az, hogy a rosszul díjazott állomásokra többszörös pályázat után sem kapnak tanítót.

A tanítók közül 427 férfi és 170 nő, ide nem számítva a tiszt. apáca néniakat. Érdekes tudni, hogy a férfi tanítói állomások fogytak és a nőiek az arányban szaporodtak. Ugyanis 10 év előtt még 460 férfi tanító volt, ma már 427 és akkor volt 140 nő, ma van 170.

A tanítók közül 602 okleveles, 4-nek nincs oklevele, ezek csak ideiglenes helyettesi minőségben működnek. Kántortanító van 81. Ez még mindig nagy szám arra, ha azt akarjuk, hogy az a tanító igazán és egyedül iskolájának éljen. Még kisebb községekben is — könnyű belátni — nagy hátrányára van a tanügynek ez a kettős foglalkozás.

Itt említjük föl, hogy az érseksége területén 143 községben rkath. az iskola, 10 községben községi és 4-ben állami. Van ezenkívül 3 helyen felső népközlő, 6 helyen polgári iskola.

Ezután az Évkönyv a néptanító-egyletekről számol be. Az egyházmegye területén hat „néptanító-egylet“ van, ebből öt Bács megyére esik és valamennyi dicséretes munkát végzett és teljesít a népnevelés nagy mezében.

Fennállásuk idejét tekintve, legidősebb a kalocsai vidéki (alakult 1873.), elnökök: dr. Povisehik Richárd és Berauer József; aztán következnek a zomborvidéki, elnökök: Lajthay János és Jauch Ferenc; a bács-tiszvidéki, elnökök: Márton Mátyás és Szűcs; a bajavidéki, elnökök: Kovács Máté és Szélig Ferenc; a bács-kulai, elnökök: Mladoniczky Vince és Turnovszky Sándor; az újvidék-palánkai, elnökök: Mihálovits Endre és Fűke Pál.

A kalocsai egyházmegye tanítói egy nyugdíjintézetet is tartanak fenn, a mely szerény, de jól eső támogatásban részesíti a rászoruló tagokat vagy azoknak családtagjait.

Erről a „kántortanítói nyugdíjintézetéről“ az Évkönyv IX. fejezete számol be.

A nyugdíjintézetnek van összesen 155 tagja. Igazán megmagyarázhatatlan, hogy miért kevesbedik a tagok száma. Tíz év előtt 219 tagja volt s most már 64-gyel kevesebb, még a múlt évhez képest a fogyaték 3. Az újabb tanítók egyáltalán nem lépnek be tagul. Nagy része talán nem is ismeri jelentőségét. Igaz, hogy nem nagy a segély, mit ez intézet nyújthat tagjainak, de ennek oka éppen abban rejlik, hogy a tagok száma végtelenül csekély. A több mint 600 tanítóból csak 155. Ez az egy adat elég arra, hogy megyei tanítóink figyelmét felhívjuk arra, hogy az évi tanítógyűlések alkalmával szövegezzék a nyugdíjintézet ügyét és buzdítsák az újabb generációt annak támogatására. Mert, ha ily arányban fogyunk, úgy ma-holnap a tagok létszáma egyenlővé lesz a nyugdíjazottak (70) létszámával.

Legtöbb tagja van a nyugdíjintézetnek az ó-becsei kerületben (20) és a palánkai (16) kerületben; legkevesebb a szabadkai és hajósi kerületben.

Ezután az Évkönyv az érseksége néptanítóinak betétsoros névjegyzékét hozza születésük, működésük, állásuk és végzett előtanulmányaik rövid megjelölésével. Ez adatokból a következő érdekes eredményeket összegeztük.

A névsorban foglalt tanítókat először is osztályoztuk a szerint, hogy ki hány év alatt nyerte el a képesítést. Örömmel látjuk, hogy itt igen szép a haladás, a mennyiben kezünk közt van a 12 év előtt (1888 ban) ugyane lapok hasábjain között erre vonatkozó ismertetése a cikkirónak és így az összehasonlítás meg van könnyítve. A 12 év előtti adatokat a zárjelben adjuk. Tehát a tanítók közül négy évfolyamos képezdét végzett 249 (35); három évfolyamosat 181 (199) és két év alatt 58 (121). Még magán uton 8 (18). Látni tehát ebből, hogy tanítók felénél több már négy évfolyamot tanult és hogy a többiek, különösen a két évesek, a legöregebbek erősen megfogytak e 12 év alatt.

Korántsem mernék azt mondani, hogy a négy évfolyamot végzetek jobb tanítók volna a mi derék öregebb tanítóinknál, de mindenesetre megnyugtató és biztató jel az, hogy tanító gardánk jó fele a törvény legújabb követelményeinek megfelelő képesítéssel bír. Ehhez járul még az is, hogy eme tanítók előtanulmánya is nagyobb, a miről azonban majd jövő alkalommal készítnék statisztikát.

Nem kevésbé érdekes az is, hogy hol nyertek a mi tanítóink oklevelet.

A legtöbb Kalocsán és pedig 266 (12 év előtt 219 volt). Ezután következik Baja, a hol 81 nyert képesítést. Szegeden képesítettet 32; Pécsen 36; Szabadkán (nők) 11; Győrben 8; Nagy-Szombatban 7; Budapestben 5; Fegyőházán 7. Képvisele van egygyel kettővel ezenkívül: Esztergom, Zúó-Váralja, Déva, Eger, Arad, Ungvár, Sopron, Szatmár-Németi, Kolozsvár, Módos, Zombor, Réva, Kőszeg, Csurgó, Eperjes, Modor, Csik-Somlyó, Versec, Kassa, Székelyhely és Temesvár.

Az évkönyv utolsó lapja a legszomorúbb. Ez számol be az év halottjairól. Az 1899. évben elhaltak hatan és pedig: Jánosy Mária jászberényi tanítónő (23 éves), Karaszky Sándor hegyesi (47), Piry István gyurgyevői (53), Stumpf Bálint palánkai (47), Till Péter gákovai (53) és Vidákovits Antal nemes-militicsi (53) tanítók.

Ezzel befejezhetnők az Évkönyv ismertetését, de mielőtt ezt tennők, még egy tanulságos statisztikát adunk a tanítók mikénti díjazásáról.

Régi mondás, hogy a kiket az istenek megakartak büntetni, tanítót csináltak. Bizony-bizony még itt a gazdag Alföldön, a dus Bácsországnak is a tanítók lélekölő, idegrágó munkáját szégyenletesen díjazták. És mintha csakugyan átok tilne a tanítókon, díjazásuk tekintetében parányi javulás is alig észlelhető és minden

szemernyi előhaladás évtizedekbe került. Csak pár éve, hogy az ötödéves kopótlék biztosítva van, a miért évtizedek óta foly a harc, a könyörgés.

És mily elszomorító a „Néptanítók Lapjában“ végig olvasni a pályázati hirdetéseket. Egy hivatalnok szolga kicsinylőleg mosolyogna az ott ígért fizetéseken.

Aljjon elő az a művelt ember, a ki azt meri mondani és be is tudja bizonyítani, hogy egy családostanító megélhet 3—400 forintból!

Kívánhatjuk az ily lealázóan díjazott művelt embertől, hogy odaadással oktassa a rábizott gyermekeket, hogy hasznos polgárokat adjon a hazának?!

Bizonyára égetőbb szükség volna a tanítói fizetések rendezése, mint a katonatiszteké, már csak azért is, mert hisz azok velünk éreznek, a mi kicsinyeinket nevelik, oktatják.

Ah, 300 forint vagy mondjuk 600 korona csak a lassu éhenhaláshoz elég. És ime a kalocsai érsekségében 57 olyan állomás van, a hol ennyi a tanítói fizetés.

A többi következőleg oszlik meg. 800 koronán felüli fizetést kap 168 tanító; 900 koronán felül 78; 1000 koronát kap 166; 1200 koronás a fizetése 168-nak; 1600 koronát vagy ezen felül kap 58 és csak 21 olyan állás van, a melylyel 2000 korona fizetés jár. Ezek persze a városokban levő igazgató-tanítók.

De tudni kell ám azt is, hogy a jobban díjazottak között van 81 kántortanító, tehát kettős hivatallal járó fizetést huzó, ha ez elválaszthatnák, bizony a legtöbb lecsna a legrosszabb fizetési fokra.

A legjobban vannak díjazva a tanítók Szabadkán (700—1000 frt közt), azután Moholon (800 frt), Zentán (7—8 száz frt), Újvidéken (7—8 száz frt) és Baján (750 frt).

De ha már kiemeljük a dicséretet érdemlő és példaként tündöklő fenti iskolafentartókat, iktassuk ide elriasztó példaként ama helyeket is, a hol a legrosszszabul fizetik a tanítókat. E helyeket a miskei, a keceli és a kalocsai kerületekben találjuk. Itt ritka még az 500 frtos fizetés is.

Vajha jövő évben már jobbat irhatnánk róluk!

Fárbás József.

Ujdonságok.

Személyi hír. Schack Béla dr. a hazai felső kereskedelmi iskolák főigazgatója tegnap az esti vonattal városunkba érkezett a zombori felső kereskedelmi iskola megismerése és ügymenetének megvizsgálására. A mint értesültünk, két napig fog városunkban tartózkodni.

Kinevezés. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Szántóné-Hahn Róza szabadkai tanítónőképző intézeti segédtanítónőt rendes tanítónővé nevezte ki.

Kinevezés. Az igazságügyminiszter Kiss József szabadkai törvényszéki joggyakornokot a bács-topolyai járásbírószághoz aljegyzővé nevezte ki.

Delegátus. A képviselőház folyó hó 5-én tartott ülésében Latinovits Pál országgyűlési képviselőt a delegációba póttaggá választotta meg.

Egyházmegyei hír. Kalocsán a folyó hó 2-án megtartott zsinati vizsgálaton: Gyenes János, Simrák Béla, Bagó Mihály, Barity János és Kovács Ferenc káplánok képesítettek.

Tisztelges. A cs. és kir. 23-ik gyalogezred és más ezredek Zomborban tartózkodó tartalékos tisztjei vasárnap délelőtt tisztelegtek Nikl Vilmos alezredes, állományparancsnoknál, alezredessé történt kinevezetése alkalmából.

Képviselőink a parlamentben. A képviselőház május hó 1-én az egyes bizottságokba u. m.: az igazságügyi bizottságba: Széchenyi József; a kényvnyi bizottságba: Latinovits Géza, ifj. Vojnits Sándor; a mentelmi bizottságba: Kozma László, Rohonyi Gyula; a naplóbiráló bizottságba: Molnár Károly dr., Verme Béla; a pénzügyi bizottságba: Rohonyi Gyula; a véderő bizottságba: Bezeredy István, Latinovits Pál; a számadás vizsgáló bizottságba: Zákó Milán; a földmívelésügyi bizottságba: Bedő Albert, Piukovits József; az összeférhetlenségi törvény revíziójára kiküldött bizottságba: Rohonyi Gyula; a közlekedési bizottságba: Kovács Pál vármegyei képviselőink választottak meg. Ezenkívül megválasztott a földmívelésügyi bizottság elnökévé Bedő Albert, a közlekedési bizottság jegyzőjévé Kovács Pál, az összeférhetlenségi bizottság jegyzőjévé Rohonyi Gyula.

Előléptetések. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Oppenländer Gyula apatini községi polgári iskolai rendes tanítót, jelen minőségében való megbonyarása mellett a IX. fizetési osztály második fokozatába; Fauszt János apatini államigazgatói községi tanítót, Harrach Etel újvidéki állami rendes tanítónő jelen minőségében való megbonyarásuk mellett a IX. fizetési osztály harmadik fokozatába; Goldmann Antal és Tóth István titeli, Horváth Sándor újvidéki állami polgári iskolai segédtanítókat pedig a X. fizetési osztály harmadik fokozatába rendes tanítókká nevezte ki, illetve léptette elő.

Munkások biztosítása. A gazdasági munkások biztosításáról készült törvényjavaslat előadói tervezetének megvitatására, Darányi földmívelésügyi miniszter elnökele alatt most folyó értekezleten Bedő Albert apatini és Piukovits József kernyajai országgyűlési képviselőink is részt vesznek.

Előléptetés. A kereskedelemügyi m. kir. miniszter Márkusfalvi Orbán Károly zentai osztálymérnököt főmérnöké léptette elő.

Kitüntetés. A gazdasági egyesületek országos szövetsége által 1899. évi szeptember hó 3—10 ig Szegeden rendezett I. mezőgazdasági országos kiállítás bíráló bizottsága Bács község előjáróságát a háziipar támogatásáért kiállítási oklevéllel tüntette ki.

Áthelyezések. Az igazságügyminiszter Rontsinsky Miklós szabadkai törvényszéki aljegyzőt a zombori járásbírószághoz, Karacsony István bács-topolyai és Pápay Dezső püspökládányi járásbírói aljegyzőket a szabadkai törvényszékhez helyezte át.

Uj jogtudor. Gonda József a jeles tollu író, lapunk kiváló munkatársa a kolozsvári tud. egyetemen a jogtudományi azigorlatokat sikerrel letévén, jogtudorrá avatott. Gratulálunk.

Választás. Gál Rezső bács-bresztováci állatorvos a budapesti közigazgatóválasztott meg.

A szerb patriárka jubileuma. Brankovits György szerb patriárka vasárnap ünnepelte patriarkává történt megválasztatása tizedik és születése 70-ik évfordulóját és egyuttal névnapját is. A hármast ünnepélyre — mint Karlócáról táviratozzák — nagy vendégereg lepte el a várost. A patriárka palotájában Bogdanovics Lucian budai, Sevic Mitrofan újvidéki, Nikolic Miron pakráci püspök, a szerb kolostorok főnökei, az egyházi és világi küldöttségek vannak elszállásolva. Karlóca város utcai festői képet nyújtanak a szingzagad nemzeti és papi ruhákban járó embersokaságtól. A házakról zászlók lengenek, virágokkal és zöld lombfűzerekkel vannak feldíszítve. Szombaton este, Brankovits patriárka nevenapja előestéjén nyolc órakor 21 mozsárlövés és az összes templomok harangzúgása adta tudtára Karlóca lakosságának, hogy ablakaikat világítsák ki és hogy a fáklýásmenet megindul a metropolium felé. A fáklýásmenetet a gimnáziumi daloskór és a tűzoltói zenekar kísérte. A patriárka új palotájának erkélye előtt dr. Sztankovits Péter tartott üdvözlő beszédet. A patriárka válasza után a szemináriumi kar énekelt, mire a fáklýásmenet visszatért Sztankovits házába.

Szent Flórián napja. Pénteken szent Flórián napja volt. A tűzoltók és kéményseprők választott szentje ő. Ezt a napot szép ünnepélylök ülték meg a zombori tűzoltók. Reggel isteni tiszteleten jelentek meg, a melyet a tűzoltók papja Buday Gergely celebrált. A templomból szent Flórián szobrához vonultak, a hol a nap jelentőségéhez mért szertartások után a körutakon át zene-szóval tértek vissza az órsra.

Gyászhir. Özvegy Gfeller Ferencné született Schaffer Mária Magdolna urasszony, néhai Gfeller Ferenc 48—49-iki honvédmegyei özvegye, hosszas szenvedés után jobblétre szenderült. A megboldogult urasszony Roediger Lajosnak, a zombori állami főgimnázium jeles tanárának anyósa volt. A megboldogult elhunytáról a mely gyászba borult család a következő gyászjelentést adta ki: Megtört szívvel tudatjuk rokonainkkal és ismerőseinkkel, hogy a forrón szeretett legjobb édes anyja, nagyanyja és napa özv. Gfeller Ferencné szül. Schaffer Mária Magdolna folyó hó 5-én délelőtt 11 órakor hosszas szenvedés és a haldoklók szentségeinek ajtatos felvétele után 62 éves korában elhunyt. A drága halott földi porai folyó hó 7-én délelőtt fél 11 órakor fogának a gyászházban (zöldkert-utca 568. sz. alatt) beszenteltetni és a szent Rókus sarkertben örök nyugalomra tétetni. Zombor, 1900. évi május hó 5-én. Áldás és béke poraira! Roediger Lajosné szül. Gfeller Berta, Gfeller Gusztáv, Gfeller Mariska, Gfeller Jenő, gyermekei. Roediger Lajos, veje. Gfeller Gusztávné sz. Kneidinger Emilia, özv. Gfeller Ferencné szül. Winter Ilona, menyei. Roediger Ernő, Roediger István, Gfeller Károly, Gfeller Ilonka, Gfeller Mariska, unokái. Számos rokonai.

Történelmi társulatunk és Bács községe. Egyik közelmúlt számunkban hírt adtunk Bács község azon elismerésre méltó ténykedéséről, melylyel megyei történelmi társulatunk iránt viseltetik, midőn első vándorgyűlésének megtartására közösgéjük meghívta. Most — mint tudósítónk értesít — Czifrusz Ferenc kir. tanácsos, a bács megyei történelmi társulat elnöke szívesen hangu levelet intézett Tripolszky Béla jegyzőhöz, melyben tudatja, hogy a társulat mult hó 29-én tartott választmányi ülése tárgyalta Bács községnek a vándorgyűlésnek a közösgéjünkben való tartására szóló meghívást s azt örömmel vette tudomásul. Ezen hír — mely a lakosság körében is általános örömet keltett — vétele után Tripolszky jegyző azonnal érintkezésbe lépett a község mértékadó köreivel, hogy a fogadtatás megyénk ez illusztris társulatához, valamint Bács községi tradíciójához méltó legyen.

Téglarakatár a megyeháztéren. Felkérlettünk a következő sorok közlésére: Hetek óta óriási téglarakások disztelenítik el a megyeháztér baloldalát. Közvetlen az aszfalt járó és kocsiút közt vannak felhalmozva. Eleinte azt hittük, hogy a téglák tulajdonosa városunk emelésére egy impozáns palotát szándékozik felépíteni. Napról-napra lestük, hogy mikor titik bele a bontó csákányt a nádas házába és mikor épül ennek helyére — a palota. Várakozásunkban egy csodálatos fölfedezést tettünk Dacára annak, hogy nem épül ott sem ház, sem palota, a téglarakások mégis lassan lassan fognak. Hasonlóan a divatos krejpretényekhez kérdezttük: „hová lesznek a téglák?“ Sokan törték rajta fejüket, míg végre megfejtették a talányt. Nem építésre használják fel a téglákat, hanem szával eladják. Ezért vetjük fel a kérdést: lehet-e a város közepén téglavásár és a vármegyeház-tér téglarakatár-e? Ki fog e kérdéstünkre választ adni?
Egy kíváncsi olvasó.

Eljegyzés. Balogh József Zsigmond dr. cs. és kir. főorvos Budapestről eljegyezte Esztergomy Jolánta kisasszonyt. néhai Esztergomy Károly Zombor város volt főpénztárosa leányát Zomborban.

Dalestély. A „Zombori kaszinó-egyleti dalárda“ második alapszabályszerű dalestélyét folyó hó 10-én (csütörtökön) tartja meg a polgári kaszinó-egylet helyiségében. A dalestély műsora a következő: 1. A burk nemzeti dala. Férfikar. 2. Nyitány, Verdi „Nabukodonozor“ című dalművéből. 3. Gaál Ferenc. Eredeti magyar népdalok. Férfikar. 4. Román, Veró Gy. „Szultán“ c. operettjéből. Éneklő Falcione Blanka urbölg, zongorán kíséri Marschall Béla ur. 5. Genée. Olasz saláta. Férfikar. 6. Aht. Az erdő ajtatossága. Vegyeskar. A magánrészeket éneklő Falcione Blanka urbölg. Belépőjegyek 2 koronájával Sztrilich Zsigmond ur kereskedésében előre is válthatók. Pártolótagok belépőjegyűl a tagsági jegy második szelvénye szolgál. Kezdeté 8 órakor.

Budapesti ügetőversenyek. A budapesti ügetőversenyek harmadik napja is szépen sikerült. A „Nemzetközi Handikap“ 3000 méteres egyes fogatok versenyében bajsai ifj. Vojnits Sándor országgyűlési képviselő „Brava G“-je (hajította Sennyei Géza báró) nyerte el az első díjat.

Dal- és táncestély. Mint értesültünk, a „Zombori iparos dalárda“ folyó évi június hó 4-én, pünkösöd másodnapján igen változatos műsorral dal- és táncestélyt rendez, melynek sikere érdekében a dalárda minden lehető elkövet. Az estély iránt máris általános az érdeklődés.

Eljegyzés. Erdélyi Zoltán, a kiváló poéta, eljegyezte Galamb Rózsika kisasszonyt, Galamb József papai tekintélyes ügyvéd, herceg Eszterházy uradalmi ügyész leányát Pápan.

Pályázat. A zombori pénzügyigazgatóság mellé beosztott számvevősejnek állásra pályázat van hirdetve. Pályázati folyamodványok két hét alatt nyújtandók be.

A Ferenc-csatorna torkolata. Néhány lap szabadkai forrásból az ó-becsei torkolat azon való megbotránkozását közli, hogy a Ferenc-csatorna torkolat-átbelyezési munkálata hivatalos átadás mellőzésével adatott át a forgalomnak. Illetékes helyről azt a felvilágosítást kapjuk, hogy a Ferenc-csatorna ó-becsei torkolata a hajózás részére még a múlt évi december hónap folyamán ideiglenesen átadott, a végleges átadás a földmívelésügyi miniszter személyes jelenlétében akkor fog megtörténni, mikor a még hiányzó apróbb munkálatok is teljesen elkészülnek és a vizálás alacsonyabb lévén, a torkolati zilip részei megszemléltetők s működésbe hozhatók lesznek.

Eljegyzés. Mühlbach Károly temesvári zenetanár eljegyezte Bandl Ninuska kisasszonyt, Bandl Pál zombori szikvizgyáros leányát.

Ritka természeti tűnemény. Agócs Boldizsár orsvai lakos egy cserfában betű formájú alakokat talált, amelyek az egész cserfa törzsén vonulnak át, ezek most birtokában vannak és azokat a belügyminiszterium engedélyével városunkban mutogatja. A csodálatos tűneményt a magyar tudományos akadémia természetrajzi osztálya is átvizsgálta és a Röntgen-sugarak alkalmazásával megállapította, hogy a betű alakok eredetiek. Az érdekes és ritka tűnemény megtekintését melegen ajánljuk az iskolák, társaskörök és egyéb érdeklődők figyelmébe és pártfogásába. Ritkán van alkalom ily csodás természeti tűneményt láthatni.

Kolozsváriak győzelme. A debreceni diák-kongresszuson a kolozsvári tudomány-egyetem ifjúsága, mint már jeleztük, nagy számban vett részt. A kongresszussal egybekötve rendezett országos tornaversenyt a napokban tartották meg, nemcsak a város, de az egész ország élénk érdeklődése mellett. Majdnem valamennyi főiskola képviseltette magát és így annál nagyobb az érdem, hogy a versenyek összes első díjait a kolozsváriak vitték el. A csapat-tornázásért, melyet Vermes Béla egyetemi tornatanár és vivőmester, szabadkai földink, válogatott csapatl mutatót be, két óriási babékoszort kaptak Debrecen város színeivel a szalagokon. A vívő-versenyen az első díjat (nagy aranyérmét) Gabányi Imre joghallgató, a másodikat pedig (nagy ezüstérem) Matócsy László bölcsészettanhallgató nyerte el. Örömmel regisztráljuk Vermes Bélának ezt a szép országos sikerét.

Gyászír. Spitzer Ferenc szegedi magánzó folyó hó 4-én 77 éves korában Zomborban elhunyt. A megboldogult Spitzer J. tekintélyes zombori nagykereskedő családjának volt látogatóban. A napokban meghült és rövid szenvedés után kiszendvedt. Hült tetemeit Szegedre szállították, a hol vasárnap délután temették el. Halálát nagyszámú, előkelő családja gyászolja, köztük unokája, dr. Spitzer István Kernyaia község orvosa. Béke hamvaira!

Aljegyzőválasztás. Bács-Vaskút község aljegyzőjévé Odry István okleveles jegyző egyhangulag megválasztották.

Névmagyarosítás. Rosenthal Ármán zombori illetőségű, väci lakos, nevét „Zoltán“ra magyarosította a belügyminiszter engedélyével.

Értesítés. A gőzgépkészítőket és kazánfűtőket vizsgáló zombori bizottság f. évi május hó 29-én fogja legközelebről vizsgálatait tartani a m. kir. államépítészeti hivatal helyiségében. (Megyeház.) — A vizsgálatra jelentkezni óhajtok, kellően felszerelt folyamodványukat, a m. kir. államépítészeti hivatalhoz intézzék. A vizsgálatra jelentkezőknek igazolniuk kell: 1. hogy a 18. életévet betöltötték, (ifjabb egyének keresztlevelel); 2. hogy magyar honossággal bírnak; 3. hogy erkölcsileg kifogástalan életűek, (a 2. és 3. alattiak azon egy bizonyítványba is foglalhatók); 4. hogy fűtött kazán, illetőleg dolgozó gőzgép mellett, gépész felügyelete alatt legalább hat hónapon át dolgoztak. (Az erről szóló magánbizonyítvány az előjáráság által is megerősítendő.) — Együttal arra is figyelmeztetnek a jelentkezők, hogy a gépészjelöltéktől az állam hivatalos nyelvénél oly mérvben való ismerete kívántatik meg, hogy a kiadott kazánügyi rendeleteket teljesen megérthessék; magyarul olvasni, írni, beszélni tudjanak. A kazánfűtőjelöltéktől csak az állam nyelvénél megértése s a számok olvasása kívántatik meg.

Halálozás. Bács-Pivnicáról vették a következő gyászjelentést: Özvegy Scultéty Kornélné szül. Kundl Mária a maga és gyermekei Ernő és Margit, valamint alulírottak nevében szomorú szívvel tudatja, hogy szerettét férje Scultéty Kornél életének 47 ik évében hosszabb szenvedés után 1900. évi május hó 5-én reggel 2 órakor Bács-Pivnicán elhunyt. Hült tetemei 1900. évi május hó 6-án délután 3 órakor fognak ugyanott az ág. ev. hitv. ev. egyház szertartásai szerint örök nyugalomra tetetni. Béke lebegjen porai felett! Scultéty Ede, atyja. Özv. Pávlovits Scultéty Laura, Scultéty Ferenc, Scultéty Jenő, Scultéty Kálmán, testvérei. Scultéty Kálmán szül. Schmumacher Irén, sógornője. Scultéty Emma, Scultéty Mariska, unokahugai. — A megboldogultban Scultéty Ferenc, Bács-Bodrogh vármegye arvaszékének helyettes elnöke, fivérét gyászolja.

Röpködő kacsák. Az elmúlt héten két jól meghízott kacsá röpkült vármegyénkbeli világgá, hírül adva ország-világnak két rémes históriát. E rémes históriák kertülő utakon bele kerültek a fővárosi lapokba is és így jóbízományul meg is ívtették. Az egyik hír szerint Szent-Istvánon álaros rablók garázdálkodtak. A másik kacsá pedig azt tudatta, hogy Felső-Szent-Istvánon egy bika — óh borzalom — hét embert ilt meg. Konstataljuk, hogy sem az egyik, sem a másik hírből egy árva szó sem igaz. Valamely rémeket látó riporter agyában születtek.

Fiatl betörő. Az ó-becsei rendőrség elcsipte ifj. Bágyi Mihály ó-becsei 15 éves suhancot, a mikor egy idegen lovat vezetett. A vizsgálat során kiderült, hogy a ló lopott volt. E tettéért még méltó büntetését ki sem állta a fiatal bűnös, már ismét kihágást követett el. Mult szombaton éjjel betörte Vas Angelina ablakrádját és behatolt a szobába, a honnan minden elvihető értéket elvitte. A rendőrség szeméi elől azonban eltűnt és most nyomozzák a fiatal betörőt.

A játék-délutánok. A kultuszminiszteriumban most készült el a játék-délutánok életbeletetéséről szóló rendelet. A miniszter rendeletét legközelebbközhírré teszik.

Halálozás. Aradszky Lukács kereskedő és föld-birtokos folyó évi május hó 5-én életének 58., boldog házasságának 32. évében meghalt Szabadkán. Temetése tegnap délután nagy részvét mellett ment végbe.

Szerencsétlen család. Nagy részvételt kelt O-Becsen — mint tudósítónk írja — Szerda József jómódu parasztgazda családjának tragédiája. A mult héten birtelen meghalt az egyik legény fia és alig hogy eltemették, már a másik számára kellett a koporsót hozni. A mélyen sujtott anya annyira a szivére vette a csapást, hogy a második fia koporsójánál eszméletlenül összeesett. Ugy kellett elvinni fia holtteste mellől és ágyba fektetni, de a szerencsétlen asszony még most sem tért magához, önkívületi állapotban van és a halállal vívdók.

Életmentés. Tasch Ádám apatini molnár-legény csolnakon ment a Dunán a malomhoz. A csolnak felborult és a szerencsétlen fiatal ember, a ki uszni nem tudott, a vízbe esett. Már-már ellepték a hullámok, a mikor véletlenül meglátta Bader Ferenc, a ki a Dunaparton vadászott; nyomban a vízbe ugrott, a fuldoklót bajánál fogva megragadta és a partra vonszolta.

Öngyilkos szép leány. Bács-Szt-Tamási levelezőnk írja: Bács-Szent-Tamásos Pálcs Rozália 20 éves leány még a mult héten szerencsétlenül megmérgezte magát, de észrevették és ellenmérget adtak neki, mind hiába, mert a napokban meghalt. A leány szerelmi viszonyt folytatott egy nős emberrel és mikor ez kitűdött, sőt a tiltott szerelem következményei is mutatkoztak már rajta, megmérgezte magát. Mikor a mérget kiitta, kiment apja műhelyébe és e szavakkal: „megtettem, a mit akartam“ öszerezgyott. A szép, fiatal leány esete nagy részvételt keltett a községben.

Pénzhamisítók. A szegedi büntető bíróság pénzhamisítók büntigét tárgyalta a mult napokban. A büntigy maga igen egyszerű. A meggazdagodás utáni vágy arra vitte három bácskai embert, hogy pénzt hamisítsanak. Cinből, olomból jól-rosszul ezüst forint utánzatokat készítettek, de azt forgalomba hozni már nem tudták. A legelső alkalommal elárulták magukat, mire letartóztatta őket a csendőrség. A főbűnös Pasits Dusan zombori esztergályos-legény. Ő készítette a gépet, a pénzveréshez szükséges eszközöket is. Ugyancsak ő igyekezett rávenni Nekacev Szevő és Simunovits Luka legényeket, hogy a pénzverésben neki segítségére legyenek. Hosszas készülődés után végre elhatározták, hogy pénzt gyártanak. A gépet a pinébe rejtették és ott hosszú munka után elkészítették az első utánzatot. Az azonban roppant silány volt. Nem lehetett volna felváltani, mivel az első pillantásra meglátszott azon, hogy hamisítvány. A pénzverők látták, hogy nem boldogulnak és elhatározták, hogy tudnak rajta. Fölpakolták kocsiira és elakarták azt szállítani egy közeli faluba, hogy ott eladják. Utközben csendőrökkel találkoztak. Nagyon megrémültek a pénzhamisítók és minden áron elakarták kerülni a csendőröket, a mi által csak gyanússá tették magukat. A csendőrök megállították a kocsit és kikutatták, miközben reá akadtak a pénzverő gépre. A tárgyaláson mind a három vádlott töredelmes vallomást tett, a törvényszék pedig elítélte Pasits Dusan 2 évi fegyházra, Simonovicsot és Nekacevet pedig egy-egy havi fegyházra. E két utóbbi megnyugodott, ellenben Pasits Dusan felebbezést jelentett be.

Vörös kakas a bucsun. Vasárnap, mult hó 29-én iltte meg Vajska község lakossága a szokásos évi bucsut. A kellemes tavaszi nap számos vendéget csalt át a környékből. Mindenki az ünnepi hangulatban gyönyörködött, midőn tűzi láma rémitette meg az isteni tiszteletlen levőket. Az uradalom tulajdonát képező szárazmalom istállója gyuladt ki s csakhamar lángba borítva a mellette lévő szárazmalomokat. Mentésről szó sem lehetett. A náddal fedett malmok rövid pár perc alatt földig égtek. A cél lokalizálni a tüzet, majdnem lehetetlennek bizonyult. Már-már rémes katasztrófa fenyegette a községet, midőn Higl kereskedő istállója — hol nagy mennyiségű petroleum volt felhalmozva — ki-gyuladt. Hiel jegyző látva a veszélyt, a bácsi tűzoltóktól kért segílyt, míg dr. Antaluk urad. orvos és Patatic ispán emberfeletti erővel igyekeztek a tűz továbbterjedésének gátat vetni. $\frac{3}{4}$ 2-kor robbantak be a bácsi tűzoltók teljes felszereléssel Tripolszky elnök, Horváth alparancsnok vezetése mellett a helyszínre, hol szerencsére már nem akadt dolguk, mert a lakosságnak időközben sikerült a dühöngő elemet megfékezni. A kár körülbelül 4000 korona, mely azonban a biztosításból megtértül. Csodálatos, hogy Vajszkán, hol nagyobb uradalom is van, a nádfedelű házak tűzrendészeti szempontból is sok kívánnivalót hagynak hátra, még ma sícs a tűzoltóság szervezve.

Örült a vasúton. Bács-Topolyáról írják lapunknak: a napokban nagy veszedelemben forgott Egresi Péter a topolya—hegyesi vasúti vonalak Topolya állomás melletti első őrház óra. A péntek esti gyorsvonat mozdonyvezetője észrevette, hogy közvetlenül a haladó vonat mellett egy ember áll, a vonat majdnem elütötte, intett emiatt Egresinek, ki kérdőre vonta az ismeretlen s felszólította, hogy kivesse az állomásfőnökhöz. Erre egy oly erős tüstést kapott a fejére, hogy elesett, az ismeretlen pedig reá rohamt s fojtogatni kezdte. E veszélyes pillanatban jött oda Egresi Mihály, ki segítette apját a dühöngő kezei közül kiszabadítani, és alig volt Egresinek egyik keze szabad, támadóját egy kulccsal fejbe tütötte, hogy az elszédült. Időközben odaérkezett a fia is Egresinek, ki a támadóban Szatymár Mihály zentai lakosra ismert. Alig mondta ki azonban Egresi e nevet, ő is egy hatalmas pofont kapott. Háromuknak azonban mégis sikerült a kellemetlen vendéget az állomásra kísérni, honnét az esetről értesített rendőrség a községházára bevitte, hol jelenleg is megvasalva hűsöl. Megállapították, hogy a szerencsétlen dühöngő örült s hogy kárt ne tegyen önmagában, megvasalva tartják ameddig illetősége helyére nem fog toloncoltatni.

Ó-Becsei hírek.

(Ujtítás. — Uj vonat. — Mükedvelői előadás.)

Az ó-becsei iskolaszék, hogy a munkás családoknak kedvezzen, felbontotta a régi rendet és kimondotta, hogy a népiskolákban az évrő vizsgákat május 8-án kezdődőleg megtartja. Tehát a 18 ezer lelket számláló járási központ e téren elfalusiasodik és a növendékek csak hét hónapi tanidót nyernek. Igaz, hogy ugy szól a határozat, hogy a tanulók azért tovább is járhatnak,

de könnyű belátni, hogy kevés olyan gyerek marad, a ki önként jár tovább is, mikor már a vizsga meg volt és nem kötelező az iskolába járás.

Jó lehet, hogy néhány — gyermekeknek jövőjével keveset törődő — szülő előnyt huz ez uj rendből, de azt el kell ismernünk, hogy a tanügynek, a tovább tanulni vágyó gyermekeknek, az iskola tekintélyének határozottan kárára lesz az ily rendszer. A május elején kimaradó és október közepén iratkozó gyermekek ugyan mit fognak tudni az előző év tananyagából, kivált, ha ily hét hónapi tanidó mellett alaposan fel sem dolgozhatók.

Nagyon csodálkozni fogunk, ha az iskolaszékünknek eme visszafelődő határozatát a tanfelügyelőség szó nélkül fogja szentesíteni.

Május elseje meghozta az ó-becse—ujvidéki helyi érdekűn a kérelmezett harmadik vonatot.

Eddig ugyanis a közlekedett két vonat egy indult és érkezett be O-Becseré, hogy a közvetlen szomszéd községek, a melyek pedig közigazgatásilag, de meg kereskedelmileg is O-Becseréhez vannak fűzve, nem használhatták. Inkább bejöttek kocsin, a mi drágábbba kerül, mint a zónán, mert nem volt megadva nekük a mód, hogy még aznap visszatérhessenek.

Ezen abszurd állapotot az érdekelt községek kérelmére az igazgatóság megváltoztatta és május elseje óta most egy harmadik vonat O-Becserére reggel 7 órakor ér be és így a ki dolgát végzi, visszamehet délután az 1 óraival, vagy az 5 óraival.

O-Becse és szomszéd községei sokat nyrték ez uj vonattal.

Vasárnap az „ó-becsei polgári magyar dalkör“ mükedvelői előadták Szüligeti Ede „Szökött katona“ című színművét.

Már régen nélkülözötte közönségünk derék mükedvelőink játékát és így csak kétszeres érdeklődéssel várta ez estét, hogy gyönyörködjék szereplésükben. Az érdeklődés nyílt bizonyítéka volt a „telt ház“. A pénztárnál már 8 órakor elfogyott minden előhely és ugyancsak gondot okozott a rendezőknek, hogy miként elégítsék ki a később jövőket „pótszékekkel“. A nagyterem színek bizonyult. És meggyőződést szereztünk arról, hogy O-Becserének immár szüksége volna arra, hogy egy nagyobb terem álljon rendelkezésre, mert ime, egy mükedvelői előadás szorongásig tölti meg azt, holott társadalmunk nem is volt teljesen képviselve. Szerb család egy sem volt és zsidóság is kevés.

Az előadást 8 óra után karének nyitotta meg s csak 11 óra után ért véget és így kissé fárasztó volt ugy a közönségre, mint a szereplőkre, a kik két heti munkájuk, próbájuk gyümölcsét mutatták meg.

A darab megválasztása éppen nem mondható szerencsésnek, mert a sok változás, a merész átmenetek, a sok szereplő személy nagyon meglebezteti az összjátékot és próbára teszi a rendezést. De dicseretere legyen mondv mükedvelőinknek, azok ambícióval és derekasan feleltek meg feladatuknak és a nehézségeket eléggé legyőzték. A két legnehezebb fordulatot képező rész: az álaros és a siralombázi jelenet igen sikerült volt és kárpótolt a hosszadalmas felvonásokéért.

A női szerepkört Gündörné urnő, Schamen Gizella, Sváb Irén és Vranoysevits M. kisasszonyok töltötték be.

Gündör F.-né (Camilla) előkelő megjelenéssel és biztonsággal játszott. Annak a kölcsönös érzésnek, a mely természetesen fiához — a kit a véletlen huz eléje — és szerető férjéhez köti, sikerrel adott kifejezést; bár tagadhatatlan, hogy neki a népsziműk vidor, eleven és tőzgyőkeres népies alakjai felelnek meg inkább és ott nagyobb sikerrel láttuk már szerepelni.

Schamen Gizella (Korpadiné) valóban dicseretes buzgalommal adta az özvegy asszonyt, a ki, míg édes fiát majmolja, addig a „jött-ment“ gyereket iltözi, kibebbiti. A kisasszony már régi mükedvelői és kiténő sikerre is alkalommal ismét gyarapította, annál is inkább, mert oly szerepkört töltött be, a mi oly fiatal lánytól csak mint művésztől követelhetünk. A legnagyobb dicseret tehát reá az, ha beismerjük, hogy sokoldalúságával valóban nélkülözhetetlen a mi kis mükedvelői gárdánkban. A közönség nem is fukarkodott elismerésében, többször kitalapolták.

Sváb Irénke (Julesa) és Vranoysevits M. (Róza, társalkodóné) kisasszonyok mint ujonckok is dicserőseget arattak. Előbbi otthonos játékával és kellemesen csengő hangjával tűnt ki. Melabus magyar dalait meg is újratá a közönség és általános a hit, hogy ő lesz a mi kis soubrettünk, kedvelt kis csalóányunk. Ha több melegséggel simul az ő Gergelyéhez, ugy még az irygek sem találhattak volna kifogást játékában. No de ezt a gyakorlat hozza meg és kívánjuk is, hogy része legyen benne. Vranoysevits kisasszony csekélyke kis szerepben jelent meg, de természetes játéka és feltűnően kellemes organuma arra enged következtetni, hogy társalgási szerepkörben benne jeles uj erőt nyer a dalárda színi osztálya.

A férfiak közül, mint régi ismerősök: Losonczy A. (Gémesi), Gündör (Gergely) és Antal Sándor (Lajos); mint újak pedig: Hajdu, Antal József, Laczkovits Antal, Jaukovits stb. töltötték be a főbb szerepeket.

Losonczy, az intrikus, kiténő maszkiával és zamatos szólásaival mindvégig sikerült volt és sok derült perccet szerzett. Különben őt, mint jeles mükedvelőt már rég ismeri közönségünk.

Gündörnek különösen hatásos volt a kedvesétől való bucsú és a siralombázi jelenete; ez utóbbiban drámai tehetsége előnyösen tűnt ki és felemelte a darabot. Néhány dalt is énekelte hatalmas hanganyaggal és játéka mellett a rendezői tisztséget is betöltötte.

Antal Sándor a nagyzó szabó szerepében kiténő volt. Játéka talpraesett és maszkirozása is helyes. Egy énekszámmal előnyösen ismert baritonját élvezte a közönség.

Hajdu Nándor feszes magatartásával a gróf Menti szerepében helyes felfogással játszott, csak az ezredessel való jelenete kívánt volna alaposabb kidomborítást. — Itt kell beszámolnunk a legszerényebb szereplőről, a mi * * * vitézünkről, a ki dacára annak, hogy Völgyi ezredes oly kiténően mutatta be, mégis az ismeretlenség homályában akar maradni még a kritikus előtt is. De azért azt nem tilthatja meg, hogy elismeréstünk rojuk le ügyes játékáért.

Laczkovits Antal kis szerepében csinos megjelenésével tűnt inkább ki. Úgyes komikust ismertünk meg Antal Józsefben (Pista), a ki, mint más is, mint „tigris“ is egészen jó volt.

maral. a meg volt

jövőjével udból, de ovább ta- yének ha- us elején ek ugyan sívált, ha dolgoz-

aszkéünk- lóság szó

éki helyi

gy indult szomszéd de meg nem hasz- ba kerül, a mód,

gek kéré- elseje óta órakor ér után az 1

rték ez uj dalkör" katoná"

k műked- ssel várta Az érdek- gyanztárnál gyenesak egítsék ki n szüknek l, hogy egy na- y műked- tarsadal- alád egy

ta meg s szto volt két heti ható sze- enetek, a szjátéket mondva feleltek egyőztek. áreros és pótolt a

h Gizella, töttek be. ennessel és éznek, a eleje — zést; bár eleven és ob és ott

ieséretes nig édes dőzi, ki- tino sike- inkabb, l lauytól bb diésé- nságával gardánk- erésében,

l. (Róza, icsőséget n esengő s újratá a mi kis b meleg- gyek sem t a gya- n benne. en jelent es orga- szerep- psztalya. onczai A. (Lajos); s Antal,

zamos t perct már rég

edvesétől ban drá- darabot. al és ja-

n kinttő es. Egy e a kö-

bf Menti redessel tást. — ól, a mi lgyi ez- teltség is. De et rojuk

gjené- nk meg „tigris"

Jankovits Jenő a siralombházban játszott egy kis szerepet és énekelt elég jól. — Nagyon helyes pincér volt Schumacher József is.

A darab kisebb szerepeiben avagy a karban jól álltak meg helyüket még: Horváth Klára, Brettschneider Ilma, Hegedűs P., Kék Veron és Mari; Sándor Ignác, Sándor Imre, Nikold Ferenc, Schamen Béla, Major Lajos, Markovits József, Papp Károly, Kádár András, Knecht Antal, Rajky István, Lukács András és Komáromi Lajos.

Az előadás után táncra perdült az ifjuság és a bajnal pirkadása vetett annak véget, méltó jutalmául annak az önfeláldozó fáradságnak, a melylyel e nehéz darabra készültek.

El is várjuk, hogy a tervezett „Felhő Klári"-t legközelebb látni fogjuk már a mi műkedvelőinktől.

—S.—

Szerkesztői üzenetek.

X. Y. Zombor. Nem közölhető.
A. B. Szónta. Tárcait hozzuk.

Menet-rend.

(1900. évi május hó 1-től.)

A május hó 1-től érvényes vasuti menetrend szerint Zomborban a következő időkben érkeznek, illetve indulnak a vonatok:

1. Szabadka felé indulás: Reggel 4 óra 44 perckor személyvonat, reggel 8 óra 22 perckor gyorsvonat, déli 11 óra 30 perckor személyvonat és esti 8 óra 35 perckor vegyesvonat.
2. Szabadka felől érkezés: Reggeli 6 óra 46 perckor vegyesvonat, délutáni 3 óra 34 perckor személyvonat, este 7 óra 22 perckor gyorsvonat és esti 8 óra 34 perckor személyvonat.
3. Gombos felé indulás: Reggeli 7 órakor vegyesvonat, délutáni 3 óra 41 perckor személyvonat és esti 7 óra 26 perckor gyorsvonat.
4. Gombos felől érkezés: Reggeli 8 óra 18 perckor gyorsvonat, délelőtt 11 óra 23 perckor személyvonat és esti 8 óra 15 perckor vegyesvonat.
5. Baja felé indulás: Reggeli 7 óra 5 perckor személyvonat, délutáni 4 óra 5 perckor vegyesvonat.
6. Baja felől érkezés: Reggeli 6 óra 25 perckor vegyesvonat, délutáni 3 óra 23 perckor személyvonat.
7. Újvidék felé indulás: Hajnali 2 óra 55 perckor vegyesvonat, reggeli 6 óra 51 perckor személyvonat és délutáni 3 óra 51 perckor személyvonat.
8. Újvidék felől érkezés: Reggeli 6 óra 30 perckor személyvonat, déli 11 óra 18 perckor személyvonat, esti 7 órakor vegyesvonat.
9. Nemes-Militicsre június hó 1-től bezárólag augusztus hó 31-ig ünnep- és vasárnapokon d. u. 1 óra 4 perckor indul és Nemes Militicsre 1 óra 31 perckor érkezik.

Felelős szerkesztő:

Dr. BALOGHY ERNŐ,
köz- és váltó-ügyvéd.

Laptulajdonos és kiadó:

BITTERMANN NÁNDOR.

HIRDETÉSEK.

515. szám.

kig. 1900.

Pályázati hirdetmény.

Krusevlya községben a lemondás folytán fűresedésbe jött 340 korona évi, havonkénti utólagos részletekben fizetendő javadalmaszú községi rendőri állásra alulírottak pályázatot hirdetnek.

Felbírnatnak tehát mindazok, akik ezen állást, mely a megválasztás után azonnali elfoglalandó, elnyerni óhajtják, hogy kellően felszerelt kérvényüket **foljó évi május hó 17-éig** alulírt község elüljáróságához nyújtsák be.

Kelt Krusevlyán, 1900. évi május hó 3-án.

Csihás József, Depré Domonkos,
jegyző. bíró.

220. szám.

kv. 1900.

Árverési hirdetmény.

Alulírott kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a hódásági kir. járásbírósg Sp. 203/7. 1898. számú végzése által dr. Scultéty Jenő hódásági ügyvéd által képviselt Krivokutya Gábor és neje lalityi lakosok javára Risztits Száva lalityi lakos ellen 1000 korona tőke, ennek 1898. évi január hó 1-ső napjától számított 8% kamatai és eddig összesen 120 korona 36 fill. perköltés követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt és 654 koronára becsült lovak, kocsik, birka, hordó stb. ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek az 1900. V. 154/8. sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínén, vagyis Lalityon alperes lakásán leendő eszközésére **1900. évi május hó 12-ik napjának délelőtti 10 órája** határidőül kitűzettek és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t. c. 108. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. c. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Hódásághon, 1900. évi április hó 26-án.

Váczy János,
kir. bír. végrehajtó.

1545. szám. kig. 1900.

Hirdetmény.

Csonopla község elüljárósága részéről ezennel közhírré tétetik, hogy Csonopla község tulajdonát képező és tenyésztésre alkalmatlanná vált 1 drb tenyészbika és 3 drb tenyész kanteret **foljó évi május hó 14-én délelőtt 9 órakor** a községházánál nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek készpénz fizetés mellett el fog adatni.

Kelt Csonoplán, 1900. évi május hó 4-én.

Deák Andor, Pályty Antal,
jegyző. 2-1 bíró.

621. szám.

kig. 1900.

Haszonbérbeadási árverési hirdetmény.

Alulírott község elüljárósága részéről ezennel közhírré tétetik, hogy Tiszakálmánfalva község mint erkölcsi testület tulajdonához tartozó vadászati jog gyakorlása 6 egymásután következő évre és pedig 1900. évi augusztus hó 1-ső napjától kezdve 1906. évi augusztus hó 1-ső napjáig terjedő időre **foljó évi június hó 10-ik napján délelőtt 2 órakor** megtartandó nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek haszonbérbe fog adatni. Kikiáltási ár 35 koronában állapítatik meg.

Bérlő köteles a haszonbéri összeget a bérlési idő tartama alatt minden év augusztus hó 1-ső napján a község pénztárába készpénzben pontosan befizetni, ellenkező esetben a bérlet megszüntnek nyilvánítatik.

Árverezni szándékozók kötelesek bántépénz fejében az árverés megkezdése előtt a kikiáltási ár 10%-át letenni.

Az árverésből felmerülő bélyegköltiséget és netán kirovandó jövedelmi adót a bérlő viseli.

Tiszakálmánfalván, 1900. évi május hó 3-án.

Veninger Mihály, Drobnik József,
jegyző. bíró.

3825. sz. tkvi 1900.

Hirdetmény.

Alsó-Kovil községnek és az ezen község határában önálló területként felvett kovili zárda (Alsó Kovil község) telekkönyvi betétei az 1886. XXIX., az 1889. XXXVIII., az 1891. XVI. t. c. és az 1897. évi 47,532. számú igazságügyminiszteri Utasítás értelmében elkészülvén és a nyilvánosságának átadatván, ez azzal a felszólítással tétetik közzé:

1. hogy mindazok, akik az 1886. XXIX. t. c. 15. és 17 §-ai alapján — ide értve e §-oknak az 1889. XXXVIII. t. c. 5. és 6. §-aiban és az 1891. XVI. t. c. 15. § a) pontjában foglalt kiegészítést is — valamint az 1889. XXXVIII. t. c. 7. §-a és az 1891. XVI. t. c. 15. § b) pontja alapján eszközölt bejegyzések érvénytelenségét kimutathatják, e végből törlési keresetüket; azok pedig, akik valamely teherátvitelnek az 1886. XXIX. t. c. 22. §-a, illetve az 1889. XXXVIII. t. c. 15. §-a és az 1897. évi 47,532. számú igazságügyminiszteri Utasítás 71. §. 4. pontja s 83. §-a alapján való mellőzését megtagadni kívánják, e végből keresetüket hat hónap alatt, vagyis **1900. évi november hó 10-ik napjáig bezárólag** a telekkönyvi hatósághoz nyújtsák be, mert az e meg nem hosszabbítható záros határidő eltelte után indított kereset annak a harmadik személynek, aki időközben nyilvánkönyvi jogot szerzett, hátrányára nem szolgálhat;
2. hogy mindazok, akik az 1886. XXIX. t. c. 16. és 18. §-aiban eseteiben — ide értve az utóbbi §-nak az 1889. XXXVIII. t. c. 5. és 6. §-aiban foglalt kiegészítést is — a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzése ellenében ellentmondással élni kívánnak, írásbeli ellentmondásukat hat hónap alatt, vagyis **1900. évi november hó 10-ik napjáig bezárólag** a telekkönyvi hatósághoz benyújtsák, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelte után ellentmondásuk nem fog többé figyelembe vétetni;
3. hogy mindazok, akik az 1. és 2. pontban körülírt eseteken kívül a betétek tartalma által előbb nyert nyilvánkönyvi jogait, vagy az 1886. XXIX. t. c. 12. §-a alapján történt felvétel esetén jogait általában bármily irányban, különösen a miatt is, mert valamelyik telekkönyvezetlenség vélt, de tényleg más község telekkönyvébe felvett ingatlan a tényleges birtokos nevére Alsó-Kovil község és a kovili zárda (Alsó-Kovil község) betéteibe az 1886. XXIX. t. c. 12. §-a alapján tehermentesen felvétel (39,813. 1899. I. M. rendelet I. 5. pontja), sörte vélik, ide értve azokat is, akik a tulajdonjog arányának az 1889. XXXVIII. t. c. 16. §-a alapján történt bejegyzését sérelmesnek találják — e tekintetben felszólalásokat tartalmazó kérvényüket a telekkönyvi hatósághoz hat hónap alatt, vagyis **1900. évi november hó 10-ik napjáig bezárólag** nyújtsák be, mert e meg nem hosszabbítható záros határidő elmulta után a betétek tartalmát csak a törvény rendes útján, és csak az idő közben nyilvánkönyvi jogokat szerzett harmadik személyek jogainak sérelme nélkül támadhatják meg.

Egyuttal figyelmeztetnek azok a felek, akik a betétek szerkesztésére kiküldött bizottságnak eredeti okirtoakat adtak át, hogy amennyiben azokhoz egyszerű másolatokat is csatoltak, vagy ilyeneket pótlólag benyújtanak, az eredetieket a telekkönyvi hatóságnál átvehetik.

Vége ezennel közzététetik, hogy Alsó-Kovil község és a kovili zárda (Alsó-Kovil község) eddig vezetett telekkönyve hatályon kívül helyezett és hogy telekkönyvi ügyeinek ellátása és telekkönyveinek vezetése 1900. évi április hó 23-ik napjától kezdve az 1855. évi december 15-éről kelt telekkönyvi rendelet és az erre vonatkozó későbbi törvények és rendeletek szabályai értelmében történik.

Kelt Titelen, a kir. járásbírósg mint telekkönyvi hatóságnál, 1900. évi április hó 23-án.

Lestyánszky Pál,
kir. járásbíró.

3-3

3239. szám.

kig. 1900.

Pályázati hirdetmény.

A bács-kulai járásba kebelezett Torzsa községében eredménytelen pályázat folytán fűresedésben lévő s havi utólagos részletekben felveendő évi 600 korona fizetéssel egybekötött községi irnoki állásra ezennel újlag pályázatot hirdetek. Felbírmat az ezen állást elnyerni óhajtók, hogy szabályszerűen felszerelendő kérvényeiket hozzám legkésőbb **foljó évi június hó 1-éig** annál is inkább nyújtsák be, mert az azon tul érkezőket figyelembe nem fogom venni.

Kulán, 1900. évi május hó 1-én.

Dr. Széchenyi Tamás,
főszolgabíró.

3-1

4198. sz.

tkvi 1900.

Árverési hirdetmény.

A zombori kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Galló István dautovai lakos végrehajtónak Csernus Mihály végrehajtást szenvedő elleni 140 korona tőkekövetelés és járuléki iránti végrehajtási ügyében a zombori kir. törvényszék területén lévő s Ns-Militicsen fekvő, a ns-militicsi 30. számú betétben Csernus Mihály (nős Kanyó Eszterrel) tulajdonául bejegyzett A. I. 1-3. sor, 5444., 5445. és 5446. hr. szám alatti jóságtestre 423 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban azzal, hogy az arra C. 5. sorszám alatt özv. Csernus Ferenoné szül. Kanyó Emerencia javára bekebelezett özvegyi haszonélvezeti jog nem érintetik, ha azért 220 korona ígérlet tétetik; továbbá az ugyanott A. 1. sorszám alatt foglalt 182/2. hr. számú 1 hold 123 öles szántóra 79 korona kikiáltási árban, ugyanazon haszonélvezeti jog sérelme nélkül, ha azért 936 korona erejéig ígérlet tétetik, végül az ugyanott A. 1. sorszám alatt foglalt 1349. hr. számú 549 öles kenderföldre 189 korona kikiáltási árban, ugyanazon haszonélvezeti jog sérelme nélkül, ha azért 560 korona összeg erejéig ígérlet tétetik, ellenkező esetben pedig nyomban a haszonélvezeti jog főtartása nélkül is az árverést elrendelte és hogy a fenebb megjelölt ingatlanok az **1900. évi június hó 12-ik napján délelőtt 9 órakor** Ns-Militics községházánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881-ik évi LX. törvények 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881-ik évi november hó 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bántépénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Zomborban, 1900. évi április hó 21-én.

A zombori kir. trvszék mint telekkönyvi hatóság.

Radány Péter,
kir. tszéki bíró.

3270. szám.

kig. 1900.

Árlejtési hirdetmény.

Beltügyminiszter ur öngagyméltósága a vármegye törvényhatósági bizottságának 2081/közy. 1899. szám alatt a szablyai főszolgabírói és szolgabírói lakon eszközlendő javítások tárgyában hozott határozatát foljó évi március hó 26-án 26751/II-1900. szám alatt kelt elhatározásával jóváhagyván, a javításoknak legfeljebb 2070 korona összeggel való végrehajtását engedélyezte. Ezen javítási munkálatok a szablyai szolgabírói hivatalnál **1900. évi május hó 16-án reggel 9 órakor** szóbeli versenytárgyalás útján a következő feltételek alatt fognak biztosítani:

1. Vállalkozó köteles a vállalati ár 10%-át biztosítékul készpénzben, vagy óvadékképes papirban kezimhez az árlejtést megelőzőleg letenni.
2. A vállalati ár három részletben fog vállalkozónak kifizettni és pedig: I-ső részlet, ha az összes munkának fele teljesített; II-ik részlet, ha a munkálat teljesen befejeztetett és annak fellüvizsgálata részemről való igazolás mellett kéretik; III-ik részlet a fellüvizgálatnak sikeres megejtése és annak a beltügyminiszter ur részéről történt jóváhagyása után.
- A letett biztosíték az utolsó részlettel fog szinte kiutalványoztatni.
3. Vállalkozó tartozik az árlejtési jegyzőkönyvet, a költségvetést, valamint a műszaki leírast ivenként 1 korona bélyeggel ellátni, továbbá a megállapított kereseti összegek után kiállítandó nyugtán a II. és III. fokozat szerinti bélyegilletéket leróni.
4. A vállalati munkához minden munkát és anyagot a vállalkozó köteles adni, nemkülönben vállalkozó tartozik a munkához szükséges állványokat és segédeszközöket beszerezni.
5. Köteles vállalkozó a munkát akként beosztani, hogy az épületeknek munkaközbeni lakhatása tekintetében akadály fel ne merüljön.
6. A javítási munkák bevégzése után az összes fenmaradt szemét és piszok eltávolításáról vállalkozó tartozik gondoskodni, sőt javítás után a padlásterek is általa lesznek kitisztítandók.
7. Végre köteles vállalkozó a két épület javítási munkálatait az átadás napjától számított 10 (tiz) hét alatt befejezni és fellüvizgálat alá bocsájtani. Figyelmeztetnek mindazok, kik ezen munkát elvállalni szándékoznak, hogy a tervek és a költségvetési előírányzat az árlejtés napjáig nálam a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Zsablyán, 1900. évi május hó 2-án.

Nikolits,
főszolgabíró.

Hirdetmény.

Van szerencsém ezennel köztudomásra hozni, hogy üzletemet kizárólag **férfi divatárúkkal** újból felszereltem és a n. é. közönséget

„szabott árak”

mellett a legolcsóbban s legjobb minőségben kiszolgálhatom.

Midőn a legújabb divatu árúimat b. figyelmükbe ajánlom, b. pártfogásukat kérve, vagyok

tisztelettel

3-1 **Engel Mór.**

161. szám.
kig. 1900.

Arlejtési hirdetmény.

A vármegye törvényhatósági bizottságának 570. közgy. 1900. szám alatt kelt határozata folytán a borsódi jegyzői lak és község háza újból felépítési munkálatoknak falazati téglá és vályogon kívül 16350 korona előirányzat szerint leendő foganatosítása engedélyeztetvén, ezen munkálatoknak vállalkozás útján való biztosítása céljából **1900. évi május hó 15. napján délelőtt 9 órakor** Borsód község házában nyilvános szóbeli arlejtés és zárt ajánlati versenytárgyalás a járási főszolgabíró vagy helyettesének közbejötté mellett fog megtartatni.

Felhívtnak a vállalkozni szándékozók, hogy a költségvetési összeg 10%-ának megfelelő 1635 korona bántpénzzel vagy ilyen értékű magyar állami papirokkal ellátott zárt ajánlataikat a nyilvános árverés megkezdése előtt alulírott eljárásságnak nyújtsák be, vagy ilyen pénzüsszeggel magukat ellátva, a szóbeli arlejtésen jelenjenek meg.

A tervek, költségvetés, vállalati részletes feltételek és egyéb ezen munkálatokra vonatkozó okmányok Borsód község jegyzői irodájában naponként a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Kelt Borsódon, 1900. évi május hó 5-én.

Pilaszánovits Péter, jegyző. 2-1 **Latinovits Lázár,** bírő.

KEIT-LÁKK (Glasur)

legkiválóbb mázoló-szer puha padló számára.

1 nagy palack ára 2 kor. 70 fillér. — 1 kis palack ára 1 kor. 36 fillér.

Viasz-kendő legkiválóbb leggyorsabb bevezető-szer kemény padló számára. 1 koszeg ára 90 fillér.

Arany-fénymáz képképek stb. bevarnyozására. 1 kis palack ára 40 fillér.

Fehér „Glasur”-fénymáz legjobbn szer mosó-asztalok, ajtók, ablakkeresztek stb. ujmanni befestésére. 1 dohoz ára 90 fillér.

Mindenkor kaphatók: 8-7

Weidinger S. és Zs. cégnél Zomborban.

Üzlethelyiség-változtatás.

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy a Zrínyi-utcában volt **cipész-üzletemet** a Kossuth Lajos-utcai Frey-fele házba helyeztem át, hol ezután

„Gubicza György és Társa”

cég alatt kizárólag saját készítményű kittingő minőségű **férfi, női és gyermek-cipőket** nagy választékban tartunk raktáron.

Mértékszerű megrendeléseket pontosan és elegáns kivitelben készítünk.

A mai kor igényeinek teljesen megfelelően dusan felszerelt cipő-üzletünket a n. é. közönség becses figyelmébe ajánljuk és nagybecsű pártfogását kérjük.

Mély tisztelettel

10-8 **Gubicza György és Társa.**

BITTERMANN NÁNDOR és FIA
KÖNYV- ÉS KÖNYVMDAI INTÉZETE
ZOMBORBAN
A VÁRMEGYE PALOTÁJÁBAN.

Közszégi nyomtatványokból nagy raktár.

Papir- és írószerek a bevásárlási áron.

Könyvkötőmunkák elfogadtatnak és a kiállítási áron szállítatnak.

Községeknek három havi hitel.

A „BÁCSKA” kiadóhivatala.

Telefon szám: 18.

OLCSÓ ÁRAK. Különös figyelemre méltó. **PONTOS KISZOLGÁLÁS.**

Mindenemű és saját készítményű **férfi-, női- és gyermek-cipőket** kittingő minőségben és nagy választékban tart raktáron

GUBICZA GYÖRGY és TÁRSA
cipőkereskedők Zombor.

Mértékszerű megrendeléseket pontosan és elegáns kivitelben készítünk, valamint cipőket a dr. **Högyes-féle asbest-talppal** ellátva.

A mai kor igényeinek megfelelőleg dusan felszerelt cipő-üzletünket mindenkinek nagybecsű pártfogásába ajánljuk.

KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS.

Ötensége Szalvátor Lipót főherceg udvarmesterei hivatala.

Altalanos Asbestáru-gyár.

Ő esaszári és királyi fensége Szalvátor Lipót főherceg rendkívül meg van elégedve az asbest-talppal bélelt cipőkkel. Ötensége hosszabb gyalog kiránduláson használta a cipőket és érezte, hogy lábai nem fáradnak úgy el, mint más közönséges cipőknel. Küldök egy pár vadász-cipőt, hogy annak a mintájára készítsenek másikat asbest-talpbéléssel ugyan annál a cipésznél s aztán küldjék ide. Hiszem, hogy a vadász-cipők ép oly jók lesznek és ép oly megfelelők voltak a szalon-cipők.

Zágráb, 1898. július 8.

Krahl, huszákapitány.

Magyarország volt miniszterelnöke, a közigazgatási bíróság elnöke, a következőket írja:

Tisztelt Doktor ur! Az asbest-betűti cipők kittingőnek bizonyultak, szilárdan és puhán járok; megszűnt minden láb-fájásom, úgy hogy — azt hiszem — lábajom semmi további orvoslást nem igényel.

Szíves tanácsát köszöni
Dánoson, 1897. szeptember 17.

tiszteelő hive
Wekerle Sándor.

Övjük lábainkat a melegtől, nedvességtől és izzadástól.

Nincs többé lábfájás!

Sem tyukszem, sem izzadós láb, sem bőrkeményedés, sem lábdaganat, sem lábégés. Rövid idei viselés után megkönnyebbül a járása annak, ki cipőjét dr. Högyes-féle, az egész világon szabadalmazott asbest-talpbéléssel látja el.

Kettős vastagságu 2 kor. 40 fill., egyszerű 1 kor. 20 fill., homoktalp 80 fill., gyermekeknek fele.

Az asbest-talpbélés kittingőségét legjobban bizonyítja, hogy a cs. és kir. közönsége hadseregnek és a m. kir. horvátországi hadseregnek eddig 22.500 pár szállították.

Szétküldés esakis utánvétellel, vagy a pénz előleges beküldése mellett. Felvilágosítások, prospektusok és köszönetnyilvánítások ingyen.

Az asbestáru-gyár képviselője:

GUBICZA GYÖRGY és TÁRSA
cipőkereskedése Zombor, Kossuth Lajos-utca.

Szőlőbirtokosok figyelmébe.

Alulírott fakereskedés ajánlja gömbölyű tölgyfa és lucfenyő szőlőkaróit a **legjutányosabb árak mellett** minden mennyiségben.

Ernst János és Roth,
UJVIDÉKEN.

Téglák beszerzése iránti hirdetés.

O-Kanizsa községének 150.000 darab első minőségű falitégla van szüksége, mely célból **flyó hó 14-ik napján** a helybeli város háza tanácstermében reggel pont 9 órakor megkezdett nyilvános szóbeli versenytárgyalás fog tartatni.

A kikiáltási ár 4500 korona.
Bántpénz 450 korona.

Miről versenyzők azon megjegyzéssel értesítettnek, hogy az ide vonatkozó versenytárgyalási feltételek a szokásos hivatalos órákban flyó hó 7-ik napjától kezdve a közigazgatási jegyző irodájában betekinthezők.

O Kanizsán, 1900. évi május hó 1-ső napján.

Huszagh István, Popovits György,
jegyző. 2-2 bírő.

Első zombori gépműhely.
MOLITOR A.
Zomborban, Apatini-utca 6. sz. saját házában.

Alapított 1888. évben. Törvényesen bejegyzett cég. 12-2

Gépezetek, gépjavítások, Öntöde.	Gépolajak, sűrűsített gépsziradék.	Varrógép javítások.
Technikai szükségleti cikkek.	Manometerek. Javítások.	Varrógép alkatrészek.
Vas-, acél- és ércsztergályozás.	Kautsuk és különféle sűrűsített anyagok.	Szecskaavógó kések.
Vas- és ércöntvények.	Peronoszpora fecskendő.	Tizedes mérlegek.
Mezőgazdasági gépek.	Kazán felszerelések.	Kazánesővek. Dobsinek.
Különféle gépkatrészek.	Bőrhajtó szijjak.	Rés csapok.
	Varrógépek.	Csavarok és szerszámok.

Jutányos és pontos kiszolgálás. Kezesség és minden verseny nélküli olcsó árak.

Zombor. Bittermann Nándor és fia könyv- és könyvmdájából.